

Source : มติชน

Date : 14 ก.พ. 2559

Page : 9

No: 59072201

อดีตอสส.แจงไม่ฎีกา'บิกแอด'

เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ นายอรรถพล ไหญ่สว่าง อดีตอัยการสูงสุด (อสส.) กล่าวถึงกรณีนายถาวร เสนเนียม อดีตรองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์จะไปร้องคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ให้ตรวจสอบกรณีไม่ยื่นฎีกาคดีว่าจ้างพรรคเล็กลงสมัครรับเลือกตั้ง ในส่วนของ พล.อ.ธรรมรักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา รองหัวหน้าพรรคไทยรักไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในขณะนั้นว่า ไม่รู้สึกกังวลแต่อย่างใด การสั่งคดีทุกอย่างอยู่บนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน รวมถึงข้อกฎหมายว่ามีอำนาจทำได้หรือไม่

นายอรรถพลกล่าวว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดว่าในชั้นศาล พยานที่เบิกความแล้วกลับคำให้การจนไม่สามารถที่ยืนยันได้ว่า พล.อ.ธรรมรักษ์ได้กระทำความผิดจริงตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ และพนักงานอัยการพิจารณาถึงเหตุผลดังกล่าวแล้ว มีความเห็นควรไม่อุทธรณ์เสนอขึ้นมาตามขั้นตอนถึงตนในฐานะ อสส.ในขณะนั้น ได้อ่านคำพิพากษา

ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์โดยละเอียด ประกอบกับความเห็นของพนักงานอัยการตั้งแต่เจ้าของสำนวน จึงมีความเห็นในกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาโดยยึดพยานหลักฐานจากคำเบิกความของพยานในชั้นศาล นำเชื่อว่าพยานหลักฐานดังกล่าว ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ประกอบกับการพิจารณาคดีอาญานั้นใช้หลักการค้นหาความจริงตามระบบกล่าวหาเป็นหลัก มีส่วนที่เป็นระบบไต่สวนมาบ้าง

“ศาลมีความเห็นว่าจำเลยที่ 1 ไม่มีพยานหลักฐานยืนยันว่า มีความผิด ผมก็มีความเห็นสอดคล้องกับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ รวมถึงความเห็นตั้งแต่อัยการเจ้าของสำนวนได้มา ดังนั้น การปฏิบัติงานของผมเป็นไปตามข้อเท็จจริง ตามพยานหลักฐานและข้อกฎหมายทุกประการ ผมเป็นครูสอนวิชานี้มากกว่า 40 ปี ผมจะวินิจฉัยเป็นอย่างอื่นไม่ได้ หากใครมีความเห็นแตกต่างและจะตรวจสอบอย่างไรก็สามารถยื่นคำร้องไปได้ ผมไม่มีความกังวลแต่อย่างใด” นายอรรถพลกล่าว

	MATCHON INFORMATION CENTER	Subject Heading :
Source :	ไทยโพสต์	
Date :	14 ก.พ. 2559 Page :	5 No :

ร่างรัฐธรรมนูญหมวดศาลมีอะไรเปลี่ยน (ตอนที่ 1)

มองหลายมุม

ตอนนี้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่วางแพรวเปรี๊ยะเรียบร้อยแล้วและกำลังจะเข้าสู่กระบวนการขั้นต่อไป บทบัญญัติหมวดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน แม้จะไม่ใช้ส่วนที่กำหนดสิทธิหน้าที่โดยตรง แต่เป็นกระบวนการบังคับใช้สิทธิของประชาชนแต่ละคนคือ ส่วนที่เกี่ยวกับศาล ตามร่างมีความเปลี่ยนแปลงไปจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พอสมควรทีเดียว ซึ่งแต่ละส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปก็มีความน่าสนใจที่เราควรจะไปตรวจสอบดูบ้าง เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นที่ถูกต้องถูกใจของเรา ท่านๆ หรือไม่

การตัดสินใจในเรื่องสำคัญเช่นนี้คงไม่ใช่เรื่องที่ใช้ความรู้สึกเป็นตัวนำ เพราะความรู้สึกเป็นเรื่องส่วนบุคคลโดยแท้ที่แต่ละคนย่อมมีรสนิยมและความชอบต่างกัน ยิ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองด้วยแล้ว ยิ่งมีปัจจัยของ

ความแตกต่างทางข้อความคิดอีกมาก แม้ในขณะนี้เราจะพยายามบอกว่าไม่มีสีมีฝ่าย แต่ในความเป็นจริงเราคงปฏิเสธได้ยากว่าความแตกต่างของข้อความคิดยังมีอยู่ การปฏิเสธความเป็นจริงจึงมีแต่จะเป็นเหมือนการหลอกตัวเองไปวันๆ ทางที่ดีเราน่าจะใช้ความแตกต่างทางความคิดเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ ด้วยการรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายด้วยใจที่เปิดกว้าง แล้วสังเคราะห์หาความคิดที่จะทำให้กติกากฎหมายที่ดีที่สุดเท่าที่เราจะหาได้ภายใต้สภาวะการณ์ที่เป็นอยู่

การพิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญจึงต้องดูทั้งเหตุและผลหลายๆ ด้านประกอบกัน สุดท้ายไม่ว่าจะร่างขึ้นมาแบบไหน หรือใครจะเป็นคนร่างก็ไม่มีทางที่จะทำให้ถูกใจพวกเราทุกคนไปได้ ข้อสำคัญจึงเป็นการมองส่วนที่เราถูกใจกับไม่ถูกใจรวมกัน แล้ววถลอบคุดนหกรกันเอาเองว่าส่วนต่งที่ถูกรใจกับไม่ถูกรใจอย่างไหนดกนน้อยกว่กัน

ความเปลี่ยนแปลงในร่างรัฐธรรมนูญใหม่มีหลายส่วน จนเกินกว่าจะนำมากล่าวถึงได้หมดในที่นี้ จึงขอนำมากล่าวถึงเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับ "ศาล" ซึ่งเป็นสถาบันที่ใช้อำนาจตุลาการอันเป็นส่วนหนึ่งของอำนาจอธิปไตยของประเทศ และเป็นองค์กรที่จะทำหน้าที่ในการตีความและบังคับใช้กฎหมายต่างๆ รวมถึงแม้กระทั่งบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญส่วนอื่นๆ ที่ให้สิทธิและให้หลักประกันแก่ประชาชนไว้อย่างมากมาย แต่หากสถาบันศาลไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ประชาชนย่อมขาดที่พึ่งสุดท้ายที่จะหันไปหาขมที่สิทธิต่งๆ ถูกรล่งละเมิดได้

ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจนประการหนึ่งในภาพรวมคือ ผู้กรร่างได้พยายามทำให้บทบัญญัติทั้งในส่วนนี้และส่วนอื่นมีความกระชับมากขึ้นซึ่งถือเป็นแนวคิดที่ดี เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่ควรวกรอบและหลักกรที่สำคัญที่ใช้เป็นแกนหลักในการบริหารประเทศ และทำให้กลไกของรัฐดำเนินไปได้อย่างที่ควรจะเป็น รายละเอียดต่งๆ ที่จำเป็นต่อการนำหลักกรของรัฐธรรมนูญไปบังคับใช้ให้เกิดผลควรจะเป็นกระหน้าที่ของกฎหมายลำดับรองที่จะรับไม่ต่อไป หากรัฐธรรมนูญบัญญัติเรื่องที่เป็นรายละเอียดไว้มากเกินไป อาจ

จะทำให้ไม่เหมาะกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคตได้
อย่างไรก็ตาม หากมีหลักเกณฑ์เรื่องใดที่จำเป็นต่อการทำให้
หลักการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เป็นผลได้จริง และมีความ
เสี่ยงที่หากไม่วางหลักไว้ การออกกฎหมายลำดับรองจะทำ
โดยปราศจากแนวทางที่ชัดเจน รัฐธรรมนูญก็ควรบัญญัติหลัก
เกณฑ์ที่อาจจะเป็นรายละเอียดเพิ่มเติมบ้างเช่นกัน เรื่องใดที่
บัญญัติไว้มากไปน้อยไปคงเป็นประเด็นที่เราจะไปพิจารณา
กันเป็นรายกรณีอีกครั้งหนึ่ง

ร่างมาตรา 183 ยังคงรักษาหลักการที่กำหนดไว้ใน
รัฐธรรมนูญแทบทุกฉบับที่ผ่านมาก็คือ ให้การพิจารณาพิพากษา
อรรถคดีเป็นอำนาจของศาลที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตาม
กฎหมายและทำในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ จุดเน้น
ที่แตกต่างไปจากรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 คือการกำหนดให้
ดำเนินการไปตามกฎหมาย ในขณะที่ฉบับ พ.ศ.2550 กำหนด
เพิ่มเติมให้เป็นไปโดยยุติธรรมและเป็นไปตามรัฐธรรมนูญด้วย

ข้อแตกต่างดังกล่าวคงอาจจะต้องการให้ศาลพิจารณา
พิพากษาอรรถคดี โดยยึดตามกฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติออก

มาเป็นสำคัญ เพราะการตัดสินนอกเหนือไปจากกฎหมายที่
ฝ่ายนิติบัญญัติออกมา อาจทำให้ศาลกลายเป็นองค์กรที่ออก
กฎหมายเสียเอง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดการก้าวล่วงในอำนาจ
ซึ่งกันและกัน แต่แม้จะละไว้ไม่กำหนดให้การดำเนินการ
ของศาลต้องเป็นไปโดยยุติธรรมด้วย การพิจารณาพิพากษา
อรรถคดีต่างๆ ก็ย่อมต้องเป็นไปเพื่อให้เกิดความยุติธรรมอยู่
นั่นเอง การเขียนหรือไม่เขียนเรื่องดังกล่าวไว้จึงไม่แตกต่างกัน
นัก เช่นเดียวกับกรณีที่ไม่ได้กำหนดให้ต้องตัดสินให้เป็นไปตาม
รัฐธรรมนูญ ก็ไม่ได้ทำให้ศาลไม่สามารถพิจารณาถึงหลักการ
ของรัฐธรรมนูญในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีได้ เพราะ
ถึงอย่างไรรัฐธรรมนูญก็เป็นกฎหมายสูงสุดที่ผูกพันทุกองค์กร
ให้ต้องปฏิบัติตามอยู่นั่นเอง

ส่วนหนึ่งที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ไม่ได้บัญญัติถึง
คือ หลักประกันความอิสระของผู้พิพากษาและตุลาการเกี่ยว
กับการโยกย้าย รัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 และ 2550 ต่าง
กำหนดไว้คล้ายคลึงกันในเรื่องดังกล่าว โดยห้ามมิให้โยกย้ายผู้
พิพากษาหรือตุลาการโดยปราศจากความยินยอม เว้นแต่กรณี

จะเข้าช้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น

หลักประเด็นดังกล่าวเกี่ยวข้องกับความอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดี เนื่องจากหากมีการโยกย้ายผู้พิพากษาหรือตุลาการได้ตามใจชอบ อาจเป็นช่องทางให้เกิดการบีบบังคับหรือกลั่นแกล้งผู้พิพากษาหรือตุลาการ ที่ไม่ได้พิจารณาพิพากษาให้เป็นไปในทางที่เป็นคุณแก่ผู้มีอำนาจได้ ด้วยการโยกย้ายไปดำรงตำแหน่งในท้องที่ห่างไกลหรือมีอันตรายอย่างไรก็ตาม แม้ไม่มีการบัญญัติหลักการดังกล่าวไว้โดยตรง แต่ในทางปฏิบัติก็ถือว่ามีกลไกในการคุ้มครองและให้ความมั่นใจแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการในเรื่องนี้ ด้วยการให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการตุลาการที่ตั้งขึ้นมาเพื่อดูแลการบริหารงานบุคคลภายในศาลแต่ละศาล แต่กลไกดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพในการคุ้มครองความอิสระของผู้พิพากษาหรือตุลาการได้เพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับข้อกำหนดโครงสร้างของคณะกรรมการดังกล่าวด้วย

ในร่างบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ไม่ได้กำหนดรายละเอียดไว้มากนัก คงกำหนดแต่เพียงให้ประธานศาลฎีกาเป็นประธานคณะกรรมการ และให้มีกรรมการที่มาจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากแต่ละชั้นศาล และกรรมการที่มาจากบุคคลภายนอกซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการ โดยรายละเอียดคงให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

บทบัญญัติดังกล่าวคงพยายามเดินตามแนวทางที่กล่าวไว้ข้างต้นว่าจะพยายามบัญญัติส่วนหลักการไว้ แล้วปล่อยให้รายละเอียดไปอยู่ในกฎหมายลำดับรองแทน นอกจากนั้นยังอาจเป็นไปได้ที่การละไว้ในบางประเด็น เช่นจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากแต่ละชั้นศาล และจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะมีจำนวนเท่าไรบ้าง และจะมีอัตราส่วนมากน้อยต่างกันอย่างไร เพื่อปล่อยให้การตัดสินใจเชิงนโยบายในเรื่องที่หลายฝ่ายยังมีความเห็นแตกต่างกันพอสมควรไปพิจารณาอีกครั้งในการออกกฎหมายลำดับรอง

แต่การละไว้ดังกล่าวก็มีความเสี่ยงเช่นกัน เพราะอัตราส่วนและจำนวนที่เป็นโครงสร้างของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ในฐานะเป็นกลไกหลักในการคุ้มครองความอิสระของผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมดังที่กล่าวถึงแล้วข้างต้น เพราะหากกฎหมายลูกกำหนดไว้ให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นบุคคลภายนอกมาก อาจจะทำให้กลายเป็นสัดส่วนที่ขึ้นขึ้นช้ำตายในการแต่งตั้งโยกย้ายผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมได้ แม้ตามร่างรัฐธรรมนูญจะกำหนดให้ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมเป็นผู้เลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเองก็ตาม แต่ความสำคัญอาจต้องพิจารณาประกอบกับการได้มาซึ่งรายชื่อที่นำไปให้เลือกด้วย เพราะหากสามารถแทรกแซงเกี่ยวกับตัวบุคคลที่นำมาเสนอให้เลือกได้ สุดท้ายตัวบุคคลที่นำมาเสนอให้เลือกอาจประกอบไปด้วยบุคคลที่ฝ่ายการเมือง “จัดมา” ทั้งสิ้นก็ได้

ความเปลี่ยนแปลงในบทบัญญัติส่วนอื่นที่เกี่ยวกับศาลคงต้องอดใจรอไว้กล่าวถึงในตอนหน้า ซึ่งก็มีความเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจและต้องจับตามองอีกหลายประเด็นเช่นกัน.

สรวิศ ลิ้มปรีงษ์

กฎหมายการพนัน

กฎหมายว่าไรตี้

โดย ช.ช่างหัวหน้า

ลงที่อยู่คู่สังคมมานานนับศตวรรษเห็นจะได้แก่การพนัน เริ่มจากพนันกันเองในหมู่เพื่อนจำนวนพนันเล็กๆ น้อยๆ เรื่อยไปจนถึงการพนันขนาดใหญ่ พวกบ่อนและโต๊ะพนัน การพนันขนาดใหญ่เป็นที่มาของอาชญากรรมทางทรัพย์สิน ทั้งในการทวงหนี้พนันและการหาเงินทางทุจริตมาใช้หนี้พนัน ดังนั้นรัฐจึงต้องบัญญัติข้อบังคับเพื่อป้องกันและปราบปรามให้การพนันลดน้อยลง ไม่ทำให้สังคมเสียหายมากเกินไป ซึ่งข้อบังคับที่ว่านี้ได้แก่กฎหมายการพนัน

กฎหมายการพนันบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 แบ่งการพนันเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.การพนันประเภทห้ามเด็ดขาด ได้แก่ การเล่นตามบัญชี ก ท้ายพระราชบัญญัติการพนันฯ ซึ่งมี 28 ชนิด คือ 1.หวย ก.ข. 2.โปงปิ่น 3.โปงกำ 4.ถั่ว 5.แปดเก้า 6.จับยี่กี 7.ต่อแต้ม 8.เบียดโบกหรือคูคี 9.ไฟสามใบ 10.ไม้สามอัน 11.ข้างงาหรือปอก 12.ไม้ดำไม้แดงหรือปลาดำปลาแดง 13.อีโปงครอบ 14.กำตัด 15.ไม้หมุนหรือล่อหมุนทุกอย่าง 16.หัวโตหรือทายภาพ 17.การเล่นซึ่งมีการทรมานสัตว์ 18.บิลเลียดรู ดีฟี 19.โยนจีม 20.สี่เหลงลัก 21.ชลูกขลิกล 22.น้ำเต้าต่างๆ อย่าง 23.โฮโลว์ 24.อีก้อย 25.บั้นแปะ 26.อีโปงซัด 27.บากรา 28.สล็อทแมทซิน

2.การพนันประเภทต้องขออนุญาต ได้แก่ การเล่นตามบัญชี ข ท้ายพระราชบัญญัติการพนันฯ ซึ่งมี 28 ชนิด คือ 1.การเล่นต่างๆ ซึ่งให้สัตว์ต่อสู้หรือแข่งขัน

เช่น ชนโค ชนไก่ กัดปลา แข่งม้า 2.วิ่งวัวคน 3.ชกมวยมวยปล้ำ 4.แข่งเรือฟุง แข่งเรือล้อ 5.ซึรูป 6.โยนห่วง 7.โยนสดางค์หรือวัตถุใดๆ ลงในภาชนะต่างๆ 8.ตกเบ็ด 9.จับสลากโดยวิธีใดๆ 10.ยิงเป้า 11.ปาหน้าคน ปาล์สัตว์หรือสิ่งใดๆ 12.เต้าข้ามแดน 13.หมากแกว 14.หมากหัวแดง 15.บิงโก 16.สลากกินแบ่ง สลากกินรวบ 17.โตเตโลเซเตอร์ 18.สวีป 19.บูกเมกกิง 20.ขายสลากกินแบ่งสลากกินรวบ หรือสวีปซึ่งไม่ใช่ออกในประเทศ 21.ไพ่นกกระจอก 22.ดวด 23.บิลเลียด 24.ซ่องอ้อย 25.สะบ้าทอย 26.สะบ้าชุด 27.ฟุตบอลโต๊ะ 28.เครื่องเล่นซึ่งใช้ไฟฟ้าจักรกลหรือสปริง ตีต ยิงหรือโยนวัตถุใดๆ ในภาชนะโดยมีการนับแต้ม

การพนันประเภทห้ามเด็ดขาด (บัญชี ก) เจ้าพนักงานไม่อาจอนุญาตให้เล่นได้ แต่หากรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควรจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใดๆ ให้มีการเล่นชนิดใดก็อนุญาตได้โดยออกกฎหมายพระราชกฤษฎีกา ส่วนการพนันประเภทที่อนุญาตให้เล่นได้ (บัญชี ข) ผู้เล่นต้องไปดำเนินการขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ เช่นในเขตกรุงเทพมหานครต้องไปขออนุญาตที่กรมการปกครอง หรือในต่างจังหวัดต้องไปขออนุญาตที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ เป็นต้น

การเล่นพนันที่ไม่ได้รับอนุญาต ผู้ฝ่าฝืนจะต้องรับโทษตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน ฯ ดังนี้

1) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นตามบัญชี ก.หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 16 หรือการเล่นตามบัญชี ข. หมายเลข 16 เฉพาะสลากกินรวบ เจ้ามือหรือผู้จัดให้มีการเล่นมีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี และปรับตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไปจนถึง 5,000 บาท ส่วนผู้เข้าเล่นหรือเข้าพนันที่

เรียกว่าลูกค้ำ มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

2) ถ้าเป็นความผิดในการเล่นอื่นนอกจากข้อ 1 ข้างต้น มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การพนันที่ผิดกฎหมายจะต้องเป็นการเล่นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินกันและกฎหมายจะเอาผิดกับทั้งเจ้ามือหรือผู้จัดให้มีการเล่นและผู้ร่วมเล่นด้วย แต่การพิสูจน์เรื่องการเล่นพนันเป็นเรื่องยากนอกจากจับได้คาหนังคาเขา ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดข้อสันนิษฐานไว้ ดังนี้

1) ผู้จัดให้มีการเล่นซึ่งตามปกติยอมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น

2) ผู้อยู่ในวงการเล่นพนัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งเพียงแต่ดูการเล่นในงานรื่นเริงสาธารณะหรือในงานนักขัตฤกษ์ หรือในที่สาธารณสถาน

ทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่จะระงับยับยั้งไม่ให้มีการเล่นพนัน ซึ่งเป็นทางอธิบายไปสู่ความเสียหายทองและเดือดร้อน กระทบทั้งต่อครอบครัวและสังคม โดยเฉพาะช่วงที่มีการแข่งขันฟุตบอลซึ่งจากผลสำรวจโพลพบว่า การพนันบอลได้แพร่ระบาดไปสู่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนแล้ว ดังนั้น รัฐจะต้องมีมาตรการบังคับใช้กฎหมายที่เคร่งครัดและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สังคมไทยรอดพ้นจากภัยการพนันและเป็นสังคมที่เข้มแข็งสงบเย็นตลอดไป.